

การพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนเพื่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน Sustainable Industrial Development for the ASEAN Community

ณัฐณภรณ์ เอกนราจินดาวัฒน์*

Natthanaphon Ekkarachindawat*

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*

Doctor of Philosophy Program Development Management Program

Suan Sunandha Rajabhat University*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษา
ระดับภาวะผู้นำของศึกษานิเทศก์ ระดับบทบาท
ของศึกษานิเทศก์ และระดับคุณภาพครูสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ 2) ศึกษา
อิทธิพลของภาวะผู้นำและบทบาทของศึกษานิเทศก์
ที่มีผลต่อคุณภาพครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
จังหวัดเชียงใหม่ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณ
ภาพครูที่มีประสิทธิภาพสำนักงานเขตพื้นที่การ
ศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
คือครูผู้สอนจำนวน 316 คนในโรงเรียนสังกัดสำนั
กงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ เครื่องมือที่
ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามและ
แบบสัมภาษณ์เชิงลึก สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล
คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ
วิเคราะห์ด้วยแบบโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า 1)
ภาวะผู้นำของศึกษานิเทศก์อยู่ในระดับมาก บทบาท
ของศึกษานิเทศก์อยู่ในระดับปานกลาง และคุณภาพ
ครูอยู่ในระดับมาก 2) ภาวะผู้นำและบทบาทของ
ศึกษานิเทศก์มีผลต่อคุณภาพครู 3) แนวทางการ
พัฒนาคุณภาพครูที่มีประสิทธิภาพคือการมีศึกษา
นิเทศก์ประสานงานประจำโรงเรียน มีการวางแผน
ในการนิเทศร่วมกัน นิเทศเชิงรุกอย่างเป็นระบบ
ต่อเนื่องและหลายช่องทาง จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ
ด้านเทคนิคการสอน ด้านสื่อ นวัตกรรม และการ
วิจัย ในชั้นเรียน ให้ขวัญกำลังใจ และยกย่องเชิดชู
เกียรติครู

คำสำคัญ: การพัฒนา; อุตสาหกรรม; ยั่งยืน;
ประชาคมอาเซียน

Abstract

This research aimed to investigate
1) the level of supervisor leadership, the
supervisor role and the teacher quality, 2)
the leadership influence and the role of
supervisor that affect the teacher quality,
3) the effective guidelines for the teacher
quality development. The research samples
were 316 teachers in Chiang Mai Educational
Service Area Offices. The research instruments
were a questionnaire and in-depth interview.
The statistics used for data analysis were
percentage, mean, standard deviation, and
Structural Equation Modeling. The results
revealed that 1) the supervisor leadership
was at high level, the supervisor role was
at moderate level, and the teacher quality
was at high level, 2) the supervisor leadership
and role affected the teacher quality, 3)
the effective guidelines for the teacher
quality development were having the active,
cooperative supervisor, supervision planning
with teachers, proactive, systematic and
continuous supervision in various channels,

organizing workshop about teaching technique, innovation and classroom research, and teacher morale encouragement.

Keyword: Development; Industrial; Sustainable; ASEAN Community.

บทนำ

นโยบายอุตสาหกรรมของไทยในอดีตที่ผ่านมามุ่งเน้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นเป้าหมายหลัก โดยใช้นโยบายส่งเสริมการส่งออกและการลงทุนโดยไม่ได้คำนึงถึงการพัฒนาขีดความสามารถทางเทคโนโลยีและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากสถานการณ์ต่างประเทศ ทำให้การพัฒนาอุตสาหกรรมได้รับผลกระทบหากการลงทุนจากต่างประเทศชะลอตัวลง นอกจากนี้แผนการพัฒนาฯ ฉบับที่ 1 ถึงปัจจุบันไม่ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างการผลิตและยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายในประเทศเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าอย่างจริงจัง ทำให้เห็นจุดอ่อนที่ไม่สามารถพัฒนาอุตสาหกรรมภายในประเทศให้เติบโตอย่างยั่งยืน นโยบายอุตสาหกรรมของไทยโดยเฉพะนโยบายส่งเสริมการลงทุนที่ผ่านมาไม่มียุทธศาสตร์เชิงรุกและรับที่ชัดเจน ทำให้การส่งเสริมการลงทุนเพียงที่ผ่านมาทำเพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติ แต่ไม่ได้ทำให้การส่งออกของไทยมีจุดเด่นที่ชัดเจน ขณะเดียวกันการลงทุนก็ไม่ได้มีส่วนในการพัฒนาโครงสร้างอุตสาหกรรมในประเทศ สะท้อนให้เห็นได้จากระดับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ยังต่ำของภาคอุตสาหกรรมไทยและนโยบายอุตสาหกรรมแบบไทยๆ มักไม่เจาะจงอุตสาหกรรม โดยมีเป้าหมายที่การหารายได้มากกว่าการพัฒนาอุตสาหกรรม

นอกจากนี้การพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทยในอดีต เป็นการมุ่งพัฒนาไปที่กลุ่มอุตสาหกรรมเชิงเศรษฐกิจ คือ กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตที่ใช้ทรัพยากรอย่างเต็มที่ เพื่อให้เกิดความ

มั่นคงในเชิงเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม พบว่าสังคมไทยโดยรวมยังคงเผชิญกับปัญหาต่างๆ มากมาย เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อม ความเหลื่อมล้ำทางสังคม รวมถึงขาดการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ ปัญหาเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาประเทศอย่างไม่สมดุล อาจกล่าวได้ว่า การมุ่งเน้นการเติบโตของภาคอุตสาหกรรมในเชิงเศรษฐกิจเพียงด้านเดียว ไม่สามารถก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ จึงจำเป็นที่จะต้องสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้น โดยเร่งพัฒนาและยกระดับ กลุ่มอุตสาหกรรมในมิติอื่นๆ ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ อันประกอบไปด้วย อุตสาหกรรมในมิติเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรมในมิติเชิงพัฒนาสังคม และอุตสาหกรรมในมิติเชิงพัฒนาศักยภาพมนุษย์ เพื่อสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืนในภาคอุตสาหกรรมโดยรวมของประเทศ ในอนาคตภาคอุตสาหกรรมก็ยังคงมีบทบาทต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยเนื่องจากเป็นภาคที่สำคัญในการสร้างรายได้ให้กับประเทศ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการกำหนด กระบวนทัศน์และทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมทั้งในภาพรวม และรายสาขา ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทของกระแสโลก (Global Context) อันประกอบไปด้วยการสร้างคุณค่า ด้วยนวัตกรรม องค์ความรู้ และเทคโนโลยี รวมถึงปรับ ศักยภาพหลักของไทย (Core Competency) ให้สอดคล้องกับความต้องการในระดับโลก เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังต้องสร้างความสมดุล และความเกื้อหนุนของการพัฒนาใน 4 มิติ ได้แก่ มิติทางด้านเศรษฐกิจ มิติทางด้านสังคม มิติทางด้านสิ่งแวดล้อม และ มิติทางด้านทุนมนุษย์ อันจะนำมาซึ่งการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมไทยได้อย่างยั่งยืน ในระยะยาวต่อไป (กระทรวงอุตสาหกรรม, 2554, หน้า 1-2)

การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของไทยประกอบกับกระแสการเปลี่ยนแปลงภายใต้โลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว และมีความซับซ้อนมาก

ขึ้นก่อให้เกิดสภาวะการแข่งขันที่รุนแรงจากระบบการค้าและการลงทุนอย่างเสรีโดยเฉพาะจากประเทศที่พัฒนาแล้วส่งผลให้ประเทศที่กำลังพัฒนา เช่น ประเทศไทย และกลุ่มประเทศในอาเซียน ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่มีความท้าทาย และอุปสรรคต่าง ๆ ประกอบกับประเด็นด้านมาตรฐานและความปลอดภัยในระดับสากล เช่น การตระหนักถึงคุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรวมถึงระบบการควบคุมมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม ที่เป็นปัจจัยเร่งให้ประเทศกำลังพัฒนาต้องให้ความสนใจในการปรับปรุงศักยภาพและคุณภาพของผลผลิตและสินค้าของประเทศ นอกจากนี้การแข่งขันทางการค้าในตลาดโลกที่มีความหลากหลาย รวมถึงการพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ที่มีพลวัตการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างสูงและรวดเร็ว ยังเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแข่งขันทางด้านอุตสาหกรรมในทุกระดับ ตลอดจนปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ ได้แก่ ระบบโครงสร้างสนับสนุนอุตสาหกรรมที่มีประสิทธิภาพ และ แรงงานอีกด้วย ซึ่งมีความจำเป็นอย่างมากในการที่จะต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาภาพรวมของอุตสาหกรรมทั้งโครงสร้าง ระบบสนับสนุน รวมถึงนโยบายต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศภายใต้บริบทของอุตสาหกรรมรูปแบบใหม่ ประเทศไทยจำเป็นต้องเตรียมพร้อมและปรับนโยบายของอุตสาหกรรมของประเทศ เพื่อนำไปสู่แผนการดำเนินงานที่เหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกโดยการพร้อมเปิดรับต่อผลกระทบทางด้านบวก รวมถึงการผ่อนปรนและบรรเทาผลกระทบด้านลบที่อาจเกิดขึ้นจากกระแสโลกาภิวัตน์และระบบการค้าเสรี (กระทรวงอุตสาหกรรม, 2554, หน้า 2-3)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา การพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนเพื่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทยเนื่องจากประเทศไทยมีศักยภาพทางด้านการผลิตทั้งในภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการบริการโดยเฉพาะภาค

อุตสาหกรรมสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ และการจ้างงานจำนวนมากให้แก่ประชาชนในประเทศ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศให้มีปริมาณ คุณภาพเพียงพอเหมาะสมกับความต้องการของผู้บริโภค รวมถึงพัฒนาความสามารถ ในการแข่งขันให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ เพื่อให้อุตสาหกรรมเป็นเครื่องมือในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ การค้า ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม รวมทั้งยังสร้างความสมดุล และความเกื้อหนุนของการพัฒนาใน 4 มิติ ได้แก่ มิติทางด้านเศรษฐกิจ มิติทางด้านสังคม มิติทางด้านสิ่งแวดล้อมและมิติทางด้านทุนมนุษย์อันจะนำมาซึ่งการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันการขยายตัว และการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมไทยได้อย่างยั่งยืนในระยะยาวต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษานโยบายและการนํานโยบายไปปฏิบัติของรัฐบาลในการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนของประเทศไทยเพื่อความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนของประเทศไทยเพื่อความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของรัฐบาลในการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนของประเทศไทยเพื่อความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
4. เพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนของประเทศไทย เพื่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

สมมติฐานของการวิจัย

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะ การพัฒนา

ที่ยั่งยืน กลุ่มผลประโยชน์ ภาคประชาสังคม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 และ รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน นโยบายด้านอุตสาหกรรม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) แผนแม่บทการพัฒนา อุตสาหกรรมไทย เพื่อนำสู่จุดหมายของการวิจัยคือ การพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนเพื่อความพร้อม สู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทยด้านการผลักดัน นวัตกรรม การผลักดันสินค้าให้ดีขึ้น การผลิตที่ สะอาดและพอเพียง การผลักดันการบริโภคอย่าง ฉลาด และการผลักดันตลาดโลก

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูลเอกสาร (Documentary study) เบื้องต้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการกระบวนการวิจัยตาม ระเบียบวิธีวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Methodology) โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ด้วยกระบวนการศึกษาและวิเคราะห์ ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร ทบทวนทฤษฎี แนวคิด และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องของการพัฒนา อุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนของประเทศไทย โดย เริ่มต้นจากการศึกษาแนวคิดเบื้องต้นโดยนัย ทั้งทาง ความหมาย ปรัชญา หลักการ กระบวนการเกี่ยวกับการ พัฒนาอย่างยั่งยืน การพัฒนาอุตสาหกรรมเชิง นิเวศ แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปจนถึง นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมใน ประเทศไทย ในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากหนังสือ ผลงานวิจัย บทความทางวิชาการประเภทต่าง ๆ ภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งข้อมูลที่ได้ จากการสืบค้นทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือเว็บไซต์ ของหน่วยงานทางราชการ ที่ประกอบไปด้วยข้อมูล ทางวิชาการ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประชุม รายงานการประชุม สัมมนาทางวิชาการ รายงาน หรือสถิติข้อมูลที่มีปรากฏอยู่ก่อนแล้ว โดยผู้วิจัยได้ รวบรวมมาเพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนด เป็นกรอบแนวคิด เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูล ตลอดจนเป็นแนวทางการวิเคราะห์และ

สังเคราะห์เนื้อหาเป็นหมวดหมู่ตามประเด็นที่ ต้องการศึกษ

2. การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการ เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยมีการออกแบบโครงสร้างของข้อ คำถามที่สามารถนำไปใช้ในการสัมภาษณ์แบบกึ่งมี โครงสร้าง (Semi-structured interview) หรือการ สัมภาษณ์แบบชี้นำ (Guided interview) กล่าวคือ เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างหรือเป็นการ สัมภาษณ์แบบปลายเปิด ซึ่งเป็นกระบวนการวิจัยที่มี ความยืดหยุ่นและเปิดกว้างหรือมีการนำคำสำคัญ (Keyword) มาใช้ประกอบในการชี้นำคำสัมภาษณ์ กล่าวคือ มีการร่างข้อคำถามที่มีลักษณะปลายเปิด ที่มีคำสำคัญ พร้อมกับลักษณะของข้อคำถามที่มี ความยืดหยุ่น และพร้อมที่จะมีการปรับเปลี่ยน ถ้อยคำของข้อคำถามให้สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูล สำคัญในแต่ละคน ในแต่ละสถานการณ์ที่มีเหตุ การณ์หรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้บุคคลผู้ให้ข้อมูลสำคัญหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับ การพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศไทย ตอบข้อ คำถามจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ทำให้ได้มา ซึ่งข้อมูลที่มีความหลากหลายในมิติต่าง ๆ และ ข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติ ที่มีทั้งมิติความลึกและมิติ ความกว้างในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรม อย่างยั่งยืนที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกนั้น ทั้งนี้ ในการสัมภาษณ์ในแต่ละครั้ง ผู้วิจัยจะขออนุญาต บุคคลผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อใช้อุปกรณ์บันทึกเสียงช่วย ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ได้จาก การสัมภาษณ์อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และแม่นยำ นอกจากนี้ ผู้วิจัยจะใช้การสัมภาษณ์แบบไม่เป็น ทางการ ได้แก่ การสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ การพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนในประเทศไทย มาช่วยสนับสนุน โดยการใช้วิธีการสัมภาษณ์ทาง โทรศัพท์ ในกรณีที่ข้อมูลไม่ครบหรือมีประเด็น ปัญหารายละเอียดในการสอบถาม ทั้งนี้ จะมีการ ขออนุญาตสัมภาษณ์เพิ่มเติมและกำหนดเวลาใน การสัมภาษณ์อย่างชัดเจน

3. การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non participant observation) โดยการสังเกตการณ์นี้จะนำมาผนวกกับข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลจากส่วนอื่น ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และอภิปราย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการยืนยันความถูกต้องหรือเกิดขึ้นจริงของปรากฏการณ์ที่ดำเนินการศึกษา โดยผู้วิจัยใช้วิธีการจดบันทึกเหตุการณ์ที่พบหรือบันทึกภาพไว้ หากเป็นสถานที่ที่สามารถบันทึกภาพได้

4. การเลือกพื้นที่การศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความเหมาะสม ตรงตามเป้าหมายของการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกรณีศึกษาแบบเจาะจง (Purposive approach cases) จากหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ที่เป็นหน่วยงานหลักในการกำหนดนโยบาย ดำเนินกิจกรรม สนับสนุน และประสานงานร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนในประเทศไทย ซึ่งประกอบไปด้วย (1) หน่วยงานทางภาครัฐ ได้แก่ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ (2) หน่วยงานภาคเอกชน ได้แก่ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย นิคมอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นิคมอุตสาหกรรมนวนคร และนิคมอุตสาหกรรมบางกะดี จังหวัดปทุมธานี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ การใช้แบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structured interview) ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีการวางแผนการสัมภาษณ์ไว้ก่อนล่วงหน้าเพื่อให้มีแนวคำถามที่ชัดเจน สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายใดก็ใช้แนวคำถามเดียวกันทั้งหมด โดยแนวคำถามจะเป็น

คำถามปลายเปิดและยืดหยุ่น เพื่อได้รับทราบความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่แตกต่างกันไป อย่างไรก็ตาม แม้ว่าผู้วิจัยจะใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง แต่ผู้วิจัยยังคงออกแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้เป็นแนวทางการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้ทำตารางการเก็บรวบรวมข้อมูลทางการวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยตารางเก็บรวบรวมข้อมูลนี้ ผู้วิจัยจะยึดตามคำถามการวิจัยเป็นหลัก และจัดทำแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้างเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบของการวิจัยตามคำถามที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ผู้วิจัยจะเตรียมประเด็นการสัมภาษณ์ และทำการตรวจสอบถูกต้องและความน่าเชื่อถือโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน เพื่อตรวจสอบแนวทางการสัมภาษณ์ให้เกิดความถูกต้องสมบูรณ์ และให้ได้คำตอบตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เตรียมขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ช่วงคือ ขั้นตอนก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล และ ขั้นตอนหลังการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับขั้นตอนนี้จะเริ่มจากการติดต่อประสานงานไปยังผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จนถึงก่อนเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ดังนี้

1.1 ติดต่อประสานงานเพื่อขอข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการกับหน่วยงานของข้อมูลผู้ให้สำคัญ โดยใช้การติดต่อทางโทรศัพท์ และเดินทางไปติดต่อด้วยตัวผู้วิจัยเอง เพื่อขอคำปรึกษาและรับเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาศึกษาล่วงหน้า รวมทั้งศึกษาความเป็นไปได้ในการเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ที่ศึกษา

1.2 ติดต่อประสานงานเพื่อขอหนังสือราชการจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ไปยังหน่วยงานของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อขอความอนุเคราะห์ข้อมูล และขอสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งในการสัมภาษณ์นั้น จะกำหนดหมายวัน เวลา และสถานที่ ตามความสะดวกของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.3 เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของงานวิจัย ผู้วิจัยได้เตรียมความพร้อมด้านเครื่องมือและอุปกรณ์เช่น เครื่องบันทึกเสียง กล้องถ่ายรูปรูป เครื่องเขียนสำหรับจดบันทึก เป็นต้น

1.4 ฝึกซ้อมสัมภาษณ์บุคคลที่มีผู้ใช้ให้สัมภาษณ์จริง เพื่อแก้ไขคำถามให้ถูกต้อง สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

1.5 เมื่อใกล้วันเวลานัดหมาย ผู้วิจัยจะติดต่อประสานงานกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อยืนยันวัน เวลา และสถานที่

2. ขั้นตอนระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับขั้นตอนนี้ เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยเข้าสู่ภาคสนามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ที่ศึกษา ดังนี้

2.1 เดินทางไปยังสถานที่นัดหมายเพื่อสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดยจะสัมภาษณ์ตามแนวคำถาม โดยลักษณะคำถามจะเป็นคำถามแบบเปิดกว้าง (Open-ended interview) ยืดหยุ่น และครอบคลุมเนื้อหาที่ได้ศึกษา เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

2.2 เมื่อประสานงานกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้แล้ว จึงเริ่มขั้นตอนการสัมภาษณ์ ก่อนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการบันทึกเสียง ซึ่งผู้วิจัยจะแจ้งเหตุผลและความจำเป็นในการบันทึกเสียงว่าเป็นส่วนสำคัญ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และอธิบายให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทราบถึงวัตถุประสงค์ก่อนการวิจัย

2.3 ทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามแนวคำถาม โดยลักษณะคำถามจะเป็นคำถามแบบเปิดกว้าง (Open-ended interview) ยืดหยุ่น และครอบคลุมเนื้อหาที่ได้ศึกษา เพื่อให้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ซึ่งการสัมภาษณ์แต่ละบุคคลนั้น จะใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง

2.4 ในระหว่างการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยทำการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non participant observation) เพื่อสังเกตปรากฏการณ์และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งนี้ผู้วิจัยอาจจะบันทึกภาพไว้เพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนข้อเท็จจริงร่วมด้วย

3. ขั้นตอนหลังการเก็บรวบรวมข้อมูลภายหลังจากที่ได้สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ สังเกตการณ์จากปรากฏการณ์จริง ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้อภิเคราะห์ อภิปรายและสรุปผล ดังนี้

3.1 นำข้อมูลที่ได้จากเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวมถึงการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม มาจัดทำฐานข้อมูลและสังเคราะห์ข้อมูล โดยจัดทำเป็นตารางสังเคราะห์ข้อมูลเก็บไว้เป็นหลักฐานภายหลัง

3.2 นำข้อมูลที่ได้มาลดทอนข้อมูล (Data reduction) เพื่อคัดกรองเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องในประเด็นที่ศึกษา โดยผู้วิจัยจะทำตารางจัดระบบข้อมูลแยกประเภท จัดข้อมูลเป็นหมวดหมู่ตามประเด็นการศึกษาวิจัย ซึ่งการดำเนินการเช่นนี้จะทำให้ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญ และนำมาอ้างอิงในการเสนอผลการวิจัยได้อย่างเป็นระบบ และครอบคลุมเนื้อหาสำคัญได้

3.3 เมื่อจัดระบบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่จดบันทึกไว้จากการสังเกตการณ์ หรือบันทึกเหตุการณ์ที่พบจากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม มาพิจารณาประกอบเข้ากับตารางข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อพิจารณาความสอดคล้อง หรือประเด็นที่อาจเกิดความขัดแย้งของข้อมูล เพื่อนำมาหาข้อสรุปก่อนนำมาอภิปรายผลต่อไป

3.4 นำเอกสารที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาคัดแยกและจัดระเบียบข้อมูล เพื่อ

ดูว่ามีส่วนใดเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษา รวมทั้งจัดทำลำดับเวลาของเหตุการณ์ และตารางความถี่ของเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลประเภทอื่นที่ได้รับ

3.5 กำหนดรูปแบบการแสดงผลข้อมูล ซึ่งเป็นกระบวนการนำเสนอข้อมูลในรายงานผลการวิจัย โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของการพรรณนา (Descriptive) อันเป็นผลที่ได้จากการเชื่อมโยงข้อมูลที่จัดระเบียบแล้วเข้าด้วยกัน ตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์และอภิปรายผลสิ่งที่ศึกษาออกมาให้ได้ทราบและใช้ประโยชน์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ภายหลังจากที่เก็บข้อมูลครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดแล้ว ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยการจัดระเบียบของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นของการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนของรัฐบาล ประมวลผลจากปรากฏการณ์วิเคราะห์ตีความผลการวิจัย ตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิจัยเพื่อสร้างข้อสรุปเกี่ยวกับแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนเพื่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน อันเป็นข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. การลดทอนและกลั่นกรองข้อมูล (Data Reduction) เป็นกระบวนการจัดการข้อมูลให้เป็นระเบียบ โดยการย่อหรือทอนข้อมูลลง เป็นการกลั่นกรองเอาเฉพาะความหมายที่สื่อออกมา พร้อมทั้งจะแสดงและนำเสนออย่างเป็นระบบ

2. การแสดงและพรรณนาข้อมูล (Data display and description) เป็นกระบวนการนำเสนอข้อมูลส่วนใหญ่ในรูปของการพรรณนา อันเป็นผลจากการเชื่อมโยงข้อมูลที่จัดระเบียบแล้วเข้าด้วยกัน ตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อบอกเรื่องราวที่ศึกษา และตามความหมายของข้อมูล ซึ่งได้ถูกจัดระเบียบไว้ให้แสดงออกมา

3. การหาข้อสรุปและตรวจสอบผลการวิจัย (Conclusion and verification) เป็นกระบวนการหาข้อสรุปและตีความหมายของผล หรือข้อค้นพบที่ได้จากการแสดงผล การลดทอนข้อมูล รวมถึงการตรวจสอบว่า ข้อสรุปหรือความหมายที่ได้นั้น มีความถูกต้อง แม่นยำ น่าเชื่อถือเพียงใด

การวิเคราะห์ข้อมูลตามหลักที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดระเบียบทางกายภาพข้อมูล เช่น การถอดคำพูดจากการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต และการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ จากนั้น มีการจัดระเบียบเนื้อหาข้อมูลโดยการค้นหาความหมายของข้อความต่าง ๆ จากข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาโดยการจัดประเภทข้อมูลเป็นที่เข้าใจง่าย มีการให้รหัสข้อมูลโดยการแตกข้อมูลออกเป็น ส่วน ๆ ตามความหมายเฉพาะของแต่ละส่วน และนำมาแสดงข้อมูลโดยการนำข้อมูลที่ให้รหัสใหม่มา รวมกันใหม่ (Reassembling) ให้เป็นกลุ่ม ๆ ตามประเด็นการวิเคราะห์ เพื่อตีความผลวิจัย สร้างข้อสรุป และยืนยันผลสรุปการวิจัยในช่วงสุดท้าย

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1. ระดับภาวะผู้นำของศึกษานิเทศก์ ระดับบทบาทของศึกษานิเทศก์ และระดับคุณภาพครู
ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของศึกษานิเทศก์ (SL)

ที่	องค์ประกอบ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	ความมีมนุษยสัมพันธ์ SLHR	3.87	0.69	มาก	1
2	ความมีวิสัยทัศน์ SLV	3.68	0.65	มาก	2
3	ทักษะการจูงใจ SLM	3.49	0.74	ปานกลาง	3
4	ทักษะการติดต่อสื่อสารSLC	3.24	0.65	ปานกลาง	4
ภาพรวมภาวะผู้นำ SL		3.59	0.59	มาก	

จากตาราง 1 อธิบายได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของศึกษานิเทศก์ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือความมีวิสัยทัศน์ และความมีมนุษยสัมพันธ์ และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือทักษะการจูงใจ และ ทักษะการติดต่อสื่อสาร

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ระดับบทบาทของศึกษานิเทศก์ (SR)

ที่	องค์ประกอบ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	การฝึกอบรม SRT	3.50	0.69	มาก	1
2	การนิเทศติดตามSRS	3.43	0.72	ปานกลาง	2
3	การให้คำปรึกษาSRC	3.34	0.75	ปานกลาง	3
4	การวิจัยทางการศึกษาSRER	3.18	0.79	ปานกลาง	4
ภาพรวมบทบาท SR		3.37	0.68	มาก	

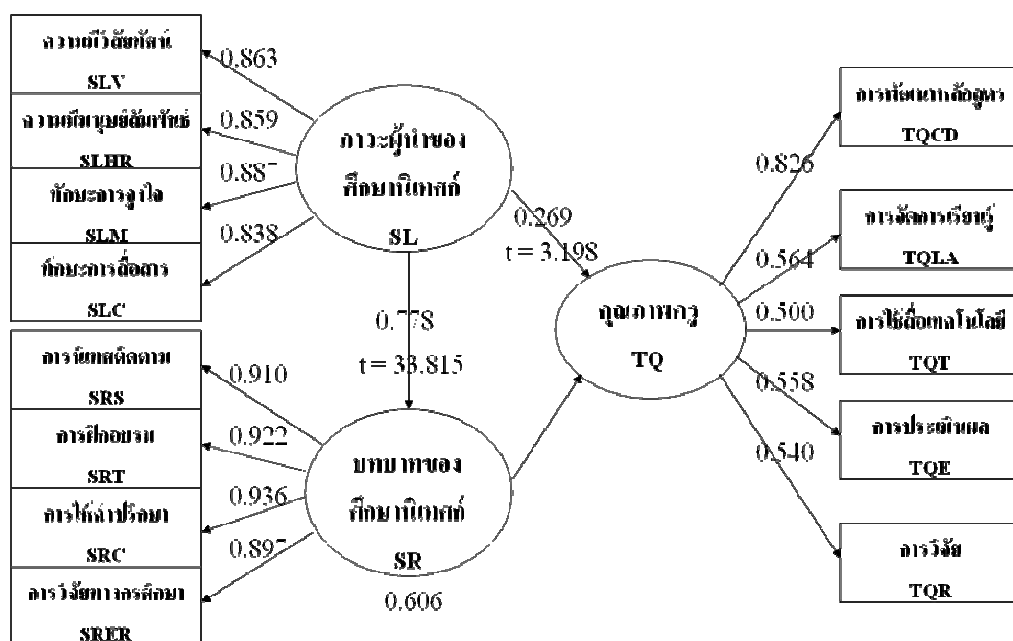
จากตาราง 2 อธิบายได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของศึกษานิเทศก์ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือการฝึกอบรม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน คือ การนิเทศติดตาม การให้คำปรึกษา และการวิจัยทางการศึกษา

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพครู (TQ)

ที่	องค์ประกอบ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	การประเมินผลTQE	4.29	0.74	มาก	1
2	การจัดการเรียนรู้ TQLA	3.99	0.67	มาก	2
3	การพัฒนาหลักสูตรTQCD	3.78	0.50	มาก	3
4	การใช้เทคโนโลยีTQT	3.49	1.19	ปานกลาง	4
5	การวิจัยTQR	2.32	1.11	น้อย	5
ภาพรวม คุณภาพครู TQ		3.66	0.52	มาก	

จากตาราง 3 อธิบายได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพครู ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ การใช้เทคโนโลยี และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน คือการวิจัย

ตอนที่ 2.อิทธิพลของภาวะผู้นำและบทบาทของศึกษานิเทศก์ที่มีผลต่อคุณภาพครู

ภาพ 1 ผลการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้างความสัมพันธ์ (structural model)

จากภาพ 1 อธิบายได้ว่า สมมติฐานที่ 1 ภาวะผู้นำของศึกษานิเทศก์มีอิทธิพลต่อคุณภาพครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ 0.269 และบทบาทของศึกษานิเทศก์มีอิทธิพลต่อคุณภาพครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ 0.225

สมมติฐานที่ 2 ภาวะผู้นำของศึกษานิเทศก์มีอิทธิพลต่อบทบาทของศึกษานิเทศก์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ 0.778

ตาราง 4 อิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตาม

ตัวแปร	R ²	อิทธิพล	ภาวะผู้นำของ ศึกษานิเทศก์ SL	บทบาทของ ศึกษานิเทศก์ SR
คุณภาพครู(TQ)	0.217	TE	0.444	0.435
		DE	0.269	0.225
		IE	0.175	-
บทบาทของศึกษานิเทศก์(SR)	0.606	TE	0.778	-
		DE	0.778	-
		IE	-	-

จากตาราง 4 อธิบายได้ว่าคุณภาพครูขึ้นอยู่กับอิทธิพลของภาวะผู้นำของศึกษานิเทศก์และบทบาทของศึกษานิเทศก์ ซึ่งภาวะผู้นำของศึกษานิเทศก์ (SL) มีอิทธิพลรวมต่อคุณภาพครู (TQ) เท่ากับ 0.444 ที่ประกอบด้วยอิทธิพลทางตรง เท่ากับ 0.269 และอิทธิพลทางอ้อม เท่ากับ 0.175 ในขณะที่บทบาทของศึกษานิเทศก์ (SR) มีอิทธิพลรวมต่อคุณภาพครู (TQ) เท่ากับ 0.435 ซึ่งมีอิทธิพลทางตรง เท่ากับ 0.225 ภาวะผู้นำของศึกษานิเทศก์ (SL) มีอิทธิพลต่อบทบาทของศึกษานิเทศก์ (SR) ทางตรงมีค่าเท่ากับ 0.778

ตอนที่ 3. แนวทางการพัฒนาคุณภาพครูที่มีประสิทธิภาพ

การพัฒนาคุณภาพครูที่มีประสิทธิภาพ คือการมีศึกษานิเทศก์ประสานงานประจำโรงเรียน โดยก่อนเปิดภาคเรียนควรร่วมประชุมเพื่อวิเคราะห์จุดอ่อน ของโรงเรียนที่จะต้องพัฒนา และทำข้อตกลงวิธีการพัฒนาคุณภาพนักเรียนเป็นระบบทั้งโรงเรียน มีการวางแผนการนิเทศร่วมกันระหว่างศึกษานิเทศก์และครู นิเทศแบบกัลยาณมิตร มีอภัยภัยไมตรี ยิ้มแย้มแจ่มใส นิเทศเชิงรุกอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องหลายช่องทาง ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคการสอน การผลิตและพัฒนาสื่อเทคโนโลยี การวิจัยในชั้นเรียน สาธิตการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนความก้าวหน้าด้านวิชาการและวิชาชีพ และให้ขวัญกำลังใจ ยกย่องเชิดชูเกียรติครู

อภิปรายผล

จากสมมติฐานข้อ 1 พบว่าคุณภาพครูขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำของศึกษานิเทศก์ และบทบาทของศึกษานิเทศก์ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ อธิบายได้ว่าอาจเป็นเพราะครูได้รับการช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ในการพัฒนาตามกระบวนการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบบริหารการศึกษา โดยศึกษานิเทศก์เป็นผู้ที่มีบทบาทตามโครงสร้างการบริหารเขตพื้นที่การศึกษา ที่จะต้องพัฒนาครูและผู้บริหารให้สามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ศึกษานิเทศก์จึงมีความสำคัญต่อครูในด้านการช่วยเหลือครูให้มีคุณภาพสอดคล้องกับ Glickman (2001) และ Harris (1985) ที่กล่าวว่า ศึกษานิเทศก์มีบทบาทและหน้าที่ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน เป็นที่

ปรึกษา ประสานงาน พัฒนาการนิเทศ มีส่วนร่วม
 สาธิตการสอน ฝึกอบรม เป็นเพื่อนที่แสนดี ส่วนทิศ
 นา แคมมณี (2547) กล่าวว่าเมื่อพัฒนาไปถึงระดับ
 หนึ่งโรงเรียนจะเผชิญกับปัญหาทางวิชาการจึง
 ต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์อย่าง
 จริงจัง และต่อเนื่อง ส่วน Bloom, Castagna and
 Warren (2003) กล่าวว่าศึกษานิเทศก์เป็นเสมือน
 ตำแหน่งของผู้มีอาวุโสในองค์กรให้ความช่วยเหลือผู้
 ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า และสรยุทธ
 รัตนพจนารถ (2547) กล่าวว่าโรงเรียนที่ประสบ
 ความสำเร็จในการจัดการเรียนที่มีคุณภาพจึงมักมี
 ศึกษานิเทศก์จากภายนอกโรงเรียนเป็นผู้ประสาน
 หรือช่วยเหลือสนับสนุนในด้านกระบวนการจัดการ
 เรียนรู้ โดยมีคุณลักษณะเป็นกัลยาณมิตรที่จะร่วม
 เรียนรู้ไปพร้อมกับครู สำหรับวิรุณช ปินทวนิช
 (2547) กล่าวว่าความสามารถของครูเป็นผลมาจากการ
 ทำหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ที่ให้ความช่วยเหลือ
 แนะนำ ประสานงานทางวิชาการ ส่งเสริมการวิจัย
 ทางการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของ
 ผู้เรียน

จากสมมติฐานข้อ 2 พบว่าบทบาทของ
 ศึกษานิเทศก์ขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำของศึกษานิเทศก์
 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ แสดงว่าศึกษา
 นิเทศก์จะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ดีตามบทบาท
 จะต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สอดคล้องกับ
 ลิปพนนท์ เกตุทัต (2540) ที่กล่าวว่า ความมี
 วิสัยทัศน์และมีทรรศนะกว้างไกล จะสามารถทำให้
 ผู้เข้าร่วมงานยอมรับและยินดีร่วมปฏิบัติงานตาม
 และ Sergioivanni and Starratt (1998) กล่าวว่า
 วิสัยทัศน์ของศึกษานิเทศก์สะท้อนถึงสำคัญใน
 การส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้เรียนได้ร่วมกำหนด
 รูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิด
 ระดับสูง สะท้อนถึงความตระหนักในสภาพใน
 ปัจจุบันของการจัดการศึกษาที่ยังเป็นปัญหาและ
 สะท้อนถึงแนวทางใหม่ในการจัดการเรียน การ
 สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ การสอน และมีส่วน
 ร่วมมือระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ศึกษานิเทศก์ที่มี

มนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับครูสามารถทำงานร่วมกับครูได้
 ดี ทำให้ครูมีความศรัทธา สอดคล้องกับ Barbara &
 Minsky (2003) ที่กล่าวว่า การสร้างมนุษยสัมพันธ์
 ของศึกษานิเทศก์กับครูผู้สอนจะนำไปสู่การนิเทศใน
 การพัฒนาครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วน Gerstner
 & Day (1997) กล่าวว่า ศึกษานิเทศก์และครูจะ
 ต้องสร้างสัมพันธ์ที่ดี สร้างความเข้าใจ สร้างความ
 ใกล้ชิดและการมีทัศนคติที่ดีต่อกัน สำหรับกิตติพันธ์
 รุจิรากุล (2529) ได้เสนอแนวคิดในทิศทางเดียวกัน
 โดยระบุว่า การครองใจคนได้นั้น จะต้องยกย่องผู้อื่น
 สร้างความเป็นกันเองอย่างสม่ำเสมอ ให้ความ
 ร่วมมือทุกโอกาส มีจิตใจร่าเริงแจ่มใส ยอมรับใน
 ความแตกต่างในขณะ Offerman & Manlamut
 (2002) เสนอว่าศึกษานิเทศก์จะต้องเป็นผู้ที่มี
 มนุษยสัมพันธ์ที่ดีจึงจะสามารถทำงานร่วมกับครู
 ทำให้ได้รับความไว้วางใจจากครู ครูมีความสบายใจ
 ในการพบปะ ดังนั้นศึกษานิเทศก์จะต้องมีความ
 เข้าใจบุคคลอื่น เข้าใจความต้องการความช่วยเหลือ
 ของครู เข้าใจปัญหาของครู มีบุคลิกภาพที่ดี มี
 พฤติกรรมน่าเชื่อถือ เข้ากับทุกคนได้ง่าย

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการกำหนดให้โรงเรียนทุกโรงเรียน
 มีระบบ ไอ ซี ที (ICT) ในโรงเรียนและมีเครื่องมือใน
 การค้นคว้าให้แก่ครูและนักเรียนให้เพียงพอ
2. ควรกำหนดให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนแก้
 ปัญหาการเรียนของนักเรียนทุกภาคเรียน
3. ควรกำหนดบทบาทของศึกษานิเทศก์ให้
 เป็นผู้ประสานงานประจำโรงเรียนอย่างชัดเจนและ
 มีหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาครูให้มีคุณภาพ
 การศึกษา และมีการนิเทศอย่างเป็นระบบและต่อ
 เนื่องตลอดปี
4. ควรพัฒนาครูโดยการจัดอบรมเชิง
 ปฏิบัติการให้ครูได้ปฏิบัติจริงและนำไปใช้ได้จริง
5. ควรเปิดโอกาสให้ครูได้ศึกษาต่อในระยะ
 สั้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์

บรรณานุกรม

- กระทรวงอุตสาหกรรม. (2554). แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย พ.ศ.2555-2574 ค้นเมื่อ 23 พฤษภาคม 2559 จาก www.oie.so.th/academie/แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย พ.ศ. 2555-2574.
- นพมาศ ช่วยนุกูล. (2557). การปฏิรูปนโยบายอุตสาหกรรมในประเทศไทย : สิ่งที่เป็นอยู่กับสิ่งที่ควรเป็น. ค้นเมื่อ 23 พฤษภาคม 2559 จาก <http://www.tci-thaijo.org/index.php/JournalGradVRU/article/viewFile/25515/21673>.
- วีรญา ปรียาพันธ์. (2558). ก้าวสู่ยุค SDGs. ค้นเมื่อ 23 พฤษภาคม 2559 จาก www.thaicssr.com/2015/01/sdqs.html.
- พีระ เจริญพร. (2553). ช่องว่างของนโยบายอุตสาหกรรมของประเทศไทย. ค้นเมื่อ 23 พฤษภาคม 2559 จาก http://praipol.com/Peera-Thai_Development_Policy.doc.
- สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม. (2557). แผนยุทธศาสตร์กระทรวงอุตสาหกรรม พ.ศ. 2559 – 2564 ค้นเมื่อ 23 พฤษภาคม 2559 จาก www.industry.go.th.
- Thai RoHs.org อีซูเผยประชาชนหนุนนโยบายการพัฒนาอย่างยั่งยืน ค้นเมื่อ 23 พฤษภาคม 2559 จาก www.thairohs.org/index.php?option=com-content&task=view&id=308&Itemid=11.